

Motion till riksdagen 2024/25:823

av Åsa Eriksson (S)

Kriminaliserande av ekonomiskt våld

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att kriminalisera ekonomiskt våld och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Mäns våld mot kvinnor tar sig många olika uttryck. Det mest alarmerande är förstås att alltför många kvinnor mördas av en man som de har eller har haft en relation till. De mördade kvinnorna får uppmärksamhet, men försent. De är den allra mest synliga toppen på det gigantiska, tragiska isberg som gömmer sig under ytan: alla de kvinnor som på olika sätt utsätts för våld i sin vardag.

Det vi oftast talar om är det fysiska våldet, vars märken vi ibland kan se och upptäcka. Mindre talar vi om det psykiska och ekonomiska våld som mängder av kvinnor lever med varje dag. Ekonomiskt våld handlar om att skaffa sig makt och kontroll över en annan människa genom ekonomiska eller arbetsbegränsande medel. Det är vanligt med utstuderat ekonomiskt våld i de relationer där det även förekommer andra typer av våld. Ändå finns det idag inget lagrum för ekonomiskt våld. Ekonomiskt våld innebär en förskjutning och en successiv kontroll över en annan människa.

Kronofogdemyndigheten delar upp ekonomiskt våld i tre olika delar:

Ekonomisk kontroll, som handlar om att en våldsutövare tar kontroll över hur en person använder sina pengar, till exempel ifrågasätter personens inköp, kräver något i utbyte mot pengar, kontrollerar bankutdrag, ger pengar som belöning eller håller inne med pengar som straff för något personen har gjort.

Sedan finns det inkomstsabotage, som innebär att en våldsutövare hindrar en person från att skaffa sig en egen inkomst genom arbete eller studiemedel.

Och slutligen ekonomisk exploatering, som betyder att en våldsutövare exempelvis tvingar en person att lämna över sitt bank-id eller skriva på banklån eller abonnemang mot sin vilja. Det kan också handla om att en person blir tvingad att agera målvakt i företag eller att någon startar bolag i hens namn.

Alla former av ekonomiskt våld är allvarligt och bryter ner individen successivt. För att kunna upptäcka, motverka och lagföra den som utsätter andra för ekonomiskt våld behövs det en tydlig brottsrubrik.

Åsa Eriksson (S)